

Prvá pomoc Slovensku:

priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám

(Aktualizácia 10)

marec 2021

Matúš Baliak

Štefan Domonkos

Lucia Fašungová

Branislav Hábel

Tadeáš Chujac

Ján Komadel

Marcela Veselková

Pod'akovanie

Autori ďakujú Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, jednotlivým úradom práce, Sociálnej poisťovni, ako aj Infostatu za poskytnutie údajov nevyhnutných na spracovanie tohto komentára. Za cenné rady a technickú podporu ďakujú Ondrejovi Buchelovi z ISP.

Zhrnutie¹

Tento komentár predstavuje v poradí desiatu aktualizáciu analytického komentára ISP zverejneného 29. mája 2020 s cieľom informovať odbornú aj širšiu verejnosť o opatreniach prijatých na podporu ekonomiky SR v čase mimoriadnej situácie súvisiacej s pandémiou COVID-19 (pozri bližšie Domonkos, Fašungová, Hábel, Komadel, & Veselková, 2020a). Sériou týchto publikácií ISP reaguje na pretrvávajúci záujem verejnosti o dáta súvisiace s využívaním ekonomickej pomoci štátu organizovanej pod záštitou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR).

Koncom marca 2020 schválila vláda SR opatrenia zamerané na zmiernenie ekonomických dopadov pandémie COVID-19. Najprv boli schválené nové typy sociálnych dávok v podobe pandemického nemocenského a ošetrovného, následne vláda predstavila aj opatrenia priamej pomoci na udržanie pracovných miest v rámci tzv. „Prvej pomoci“ zamestnancom, podnikateľom a samostatne zárobkovo činným osobám (SZČO). Paralelne s týmito opatreniami umožnila novelizácia zákona o sociálnom poistení odklad alebo odpustenie odvodov na sociálne poistenie pre niektorých zamestnávateľov. V čase prípravy desiatej aktualizácie komentára je vyhlásený núdzový stav na území Slovenska s trvaním 40 dní od 8. februára 2021, ktorý bol predĺžený z dôvodu zlej epidemickej situácie. Zákaz vychádzania sa s platnosťou od 3. marca 2021 sprísnil, a to do odvolania. Najneskôr však do uplynutia núdzového stavu k 19.3.2021. Stále trvá aj mimoriadny stav a opatrenia „Prvej pomoci“ boli predĺžené do 30. júna 2021 v podobe „Prvej pomoci ++“, ktorá poskytuje vyššiu finančnú pomoc spolu s rozšírením okruhu žiadateľov s vyplácaním za výkazy podané už za február 2021.²

Podľa dát dostupných k 2. marcu 2021 uzavreli úrady práce, sociálnych vecí a rodiny so zamestnávateľmi a SZČO dotknutými mimoriadnou situáciou bežne 156 tisíc dohôd o poskytovaní pomoci. Na základe týchto dohôd sa rozdelila pomoc v celkovej výške viac ako 1,064 miliardy eur. Uvedenou sumou sa podporí viac ako štvrtina pracovných miest v ekonomike.³ Cez „Prvú pomoc“ bolo za obdobie marec až október 2020 podporených takmer 2,46 milióna mesačných pracovných miest („človekomesiacov“, zamestnancov alebo SZČO). Za november dosiahol počet podporených pracovníkov takmer 257 tisíc a za december približne 258 tisíc. Podľa dostupných čísel za január presiahol počet podporených pracovníkov 157 tisíc. Čísla za január budú podliehať úprave, pretože žiadosti a výkazy možno podávať až do 31. marca 2021. Celková uhradená suma za obdobie marec až október 2020 predstavovala viac ako 761 miliónov eur. Za november bolo vyplatených bežne 105 miliónov eur, za december viac ako 108 miliónov eur a za január doteraz uhradená suma dosahuje približne 89 miliónov eur.⁴

Nástroje „Prvej pomoci“ naďalej využívajú najintenzívnejšie mikropodniky. Podiel veľkých podnikov na celkovej pomoci v posledných mesiacoch klesal s miernym nárastom v decembri. Čiastkové dáta za január naznačujú ďalšie zníženie pri objeme čerpania veľkých podnikov. Naopak, rastúci trend sme sledovali pri podiele malých podnikov. V decembri tiež nastala zmena, kedy podiel malých podnikov na celkovej sume mierne klesol a predbežné januárové údaje ukazujú ďalší pokles. Podiel stredných podnikov taktiež mierne klesá. Tieto údaje

¹ Ak nie je inak uvedené, dáta o „Prvej pomoci“ vychádzajú z informácií aktualizovaných k 2.3. 2021. Údaje o ostatných formách pomoci sú aktuálne ku konkrétnym dňom v januári prípadne februári 2021s poznámkou uvedenou v texte. Vzhľadom na plánované predĺženie pomoci až do konca júna 2021 očakávame finálne údaje o jednotlivých formách pomoci až v priebehu tretieho kvartálu roka 2021.

² Návrh na zmenu podmienok „Prvej pomoci“ a predĺženie obdobia realizácie do 30. júna 2021 bol predložený na rokovanie vlády a schválený 2. februára 2021 (materiál č. UV-2115/2021). Bližšie informácie sú dostupné na webstránke úradu vlády SR(Úrad vlády SR, 2021).

³ Dáta o podporených pracovných miestach sú za marec až január 2020; vzhľadom na postupné spracovanie ďalších žiadostí možno očakávať aj postupný nárast všetkých uvedených indikátorov. Uvedené údaje vychádzajú z dát dostupných k 2. marcu 2021 a predstavujú horný odhad počtu podporených pracujúcich, ktorý abstrahuje od možnosti paralelného čerpania pomoci z viacerých opatrení na jedno pracovné miesto.

⁴ Údaje za január môžu podliehať najväčším zmenám, nakoľko pomoc za tento mesiac je možné žiadať až do 31. marca 2021.

budú podliehať dodatočnej korekcii z dôvodu možnosti zaslania žiadosti o čerpanie pomoci za január až do konca marca 2021.

Pomoc naďalej prúdi prevažne do priemyselnej výroby, veľkoobchodu a maloobchodu, ubytovacích a stravovacích služieb a do stavebníctva, čo potvrdzujú aj predbežné údaje za január. Najväčší objem pomoci však na základe predbežných dát neprúdil ako vo všetkých predchádzajúcich mesiacoch do priemyslu, ale sledujeme postupný nárast v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu, ktoré čerpalo takmer štvrtinu doterajšej pomoci za prvý mesiac 2021. Spoločne tvorí podiel vyššie uvedených štyroch odvetví na doteraz vyplatenej sume za január takmer 70 %, podobne ako v predchádzajúcich mesiacoch. Spomedzi opatrení predstavovalo opatrenie 3B s odstupňovaným paušálnym príspevkom na zamestnancov viac ako polovicu celkovej vyplatenej sumy za jednotlivé mesiace od mája do decembra 2020. Neúplné údaje za január naznačujú pokles, alokácia prostredníctvom opatrenia 3B sa v tomto mesiaci blíži k hranici 45 %. V posledných mesiacoch sledujeme nárast podielu u opatrenia 2 na celkovej sume pomoci. Podľa dostupných čiastkových dát dosiahlo opatrenie 2 alokáciu blížiacu sa k 34 % celkovej doteraz vyčerpanej pomoci za január 2021. Priemerná suma podpory na jedno pracovné miesto mala v letných mesiacoch mierne klesajúci trend a v septembri dosiahla takmer 271 eur. Navýšenie príspevkov v rámci prechodu na „Prvú pomoc +“ sa prejavilo už v dátach za október a november. Tento trend pokračoval aj v decembri, kedy priemerná podpora na jedno pracovné miesto presiahla 420 eur. Pozitívny vplyv rozšírenia okruhu poberateľov a navýšenia príspevkov v podobe „Prvej pomoci ++“ zachytíme vo februárových číslach, ktoré budú čiastočne dostupné v budúcomesačnej aktualizácii tohto komentáru.

Nad rámec uvedených opatrení bolo súčasťou podporného programu aj prispôbenie systému sociálneho zabezpečenia novej situácii v podobe vytvorenia tzv. pandemických dávok. Za obdobie marec 2020 až február 2021 bolo v porovnaní s marcom 2019 až februárom 2020 vyplatených o 453 402 viac dávok ošetrovného. Nárast výdavkov medzi týmito dvomi časovými úsekmi dosiahol takmer 148 miliónov eur. Porovnanie týchto dvoch období ukazuje, že narástol aj počet dávok nemocenského o 571 674, čo sa premietlo aj do zvýšenia výdavkov o takmer 190 miliónov eur.

Úvod

Tento dokument je v poradí desiatou aktualizáciou analytického komentára ISP z 29. mája 2020, ktorý bol zverejnený s cieľom informovať odbornú aj širšiu verejnosť o opatreniach prijatých na podporu ekonomiky SR v čase mimoriadnej situácie súvisiacej s pandémiou COVID-19 (pozri bližšie Domonkos, Fašungová, Hábel, Komadel, & Veselková, 2020a, 2020b, 2020c; Domonkos, Fašungová, Hábel, Komadel, Veselková, & Vojtechová, 2020; Baliak, Domonkos, Fašungová, Hábel, Komadel, & Veselková, 2020a, 2020b).⁵ Vláda SR vyhlásila 12. marca 2020 mimoriadnu situáciu pre šírenie ochorenia COVID-19 a postupne prijímala opatrenia na zabránenie šírenia tejto choroby. S cieľom zmierniť dopady pandémie a protipandemických opatrení pripravila vláda hneď niekoľko balíkov pomoci. Dňa 25. marca 2020 vláda schválila **prvú sociálnu pomoc** vo forme tzv. „**pandemických dávok**“ určených rodičom detí a osobám v povinnej karanténe. O šesť dní neskôr, dňa 31. marca 2020, schválila aj tzv. „**Prvú pomoc**“ **zamestnancom, podnikateľom a SZČO**, ktorá pozostáva z viacerých opatrení založených na priamej finančnej podpore pracovných miest a podnikania spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu. Od 1. októbra nahradila „Prvú pomoc“ nový rámec „**Prvá pomoc +**“, ktorá priamo nadväzuje na svoju predchodkyňu, ale zároveň aj zvyšuje rozsah pomoci a rozširuje okruh oprávnených osôb. Uznesením vlády schváleným k 2. februáru 2021 na návrh Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, vláda pružne zareagovala na požiadavku ďalšieho navýšenia finančných príspevkov v podobe „Prvej pomoci ++“. Vláda sa snaží promptne reagovať na zhoršenú epidemickú situáciu, s cieľom minimalizovať dodatočné negatívne ekonomické a sociálne následky. Z tohto dôvodu bola prijatá rozšírená verzia „Prvej pomoci +“ v podobe tzv. „Prvej pomoci ++“, ktorá navýši finančné príspevky, zároveň však dochádza k úprave pri výpočte príspevku s cieľom odbremeniť zamestnávateľov od platenia celej výšky odvodov za svojich zamestnancov. Pomoc pre postihnuté subjekty sa bude na základe nových pravidiel vyplácať až do konca júna 2021.

Po mesiaci opäť prinášame novú aktualizáciu komentára ISP o protipandemických opatreniach na podporu ekonomiky. Okrem aktualizácie údajov za marec až december 2020 dokument prezentuje prvé čiastkové výsledky čerpania pomoci aj za január 2021.

„Prvá pomoc“ zamestnancom, podnikateľom a živnostníkom: zmierňovanie hospodárskych dopadov pandémie pokračuje

Vláda SR 31. marca 2020 schválila balík tzv. „Prvej pomoci“ zamestnancom, podnikateľom a živnostníkom s cieľom znížiť dopady koronavírusu na ekonomiku. Priama podpora zamestnávateľov a SZČO sa realizuje v rámci „Prvej pomoci“ cez šesť rôznych opatrení spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu. Od dátumu pôvodného schválenia pomoci sa táto opakovane predlžovala s cieľom pomôcť tým segmentom ekonomiky, ktoré sú naďalej ohrozené útlmom ekonomickej aktivity v súvislosti s pandémiou COVID-19. V zmysle posledného rozhodnutia vlády SR budú opatrenia platné do konca júna 2021, pričom za obdobie február 2021 až jún 2021 dôjde aj k zvýšeniu maximálnych čerpatelných súm a uvoľneniu niektorých podmienok pre žiadateľov (bližšie pozri MPSVR SR (2020), Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR (2020)). Súčasná štruktúra „Prvej pomoci ++“ zabezpečí, že záchranná sieť bude poskytovať štedrejšiu výšku pomoci pre väčšiu skupinu obyvateľov zasiahnutých pandémiou. Pri opatreniach 1 a 3A dochádza k úprave výšky príspevku, ktorý sa bude odvíjať od celkovej ceny práce namiesto hrubej mzdy. S platnosťou od februára dochádza k navýšeniu výšky príspevku z 80 % CCP na 100 % CCP. Pri opatrení 1 a 3A sa maximálna výška pomoci nemení a zostáva na úrovni 1100 €. Pri opatreniach 2 a 3B dochádza k nárastu paušálneho príspevku u všetkých kategórií o 60 eur s platnosťou od februára. Podniky podľa nových pravidiel budú odškodňované podľa odstupňovaného poklesu tržieb, s nárastom poklesu o 10 %, s maximálnym príspevkom vo výške 870 eur pre podniky s poklesom tržieb aspoň 90 %. Pri opatrení 4, ktoré zmiernuje negatívne dopady na SZČO a jednoosobové s.r.o., ktoré nemajú iný príjem, sa paušálny príspevok zvyšuje o 45 eur, na 360 € mesačne

⁵ Pôvodný materiál aj jeho aktualizácie sú dostupné na internetovej stránke ISP institutsocialnejpolitiky.sk/analyticky-komentare/index.html

(Tabuľka 1). Všetky opatrenia zahrnuté do „Prvej pomoci“ a „Prvej pomoci +“ ako aj „Prvej pomoci ++“ majú grantový charakter, čo znamená nenávratnú formu financovania. Details o jednotlivých schémach platné za obdobie marec-september 2020 sú k dispozícii v predošlej publikácii ISP na tému pomoci ekonomike SR počas mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s pandémiou COVID-19 (Domonkos, Fašungová, Hábel, Komadel, & Veselková, 2020a).⁶ Tabuľka 1 poskytuje krátke zhrnutie štruktúry opatrení „Prvej pomoci ++“ platnej od februára 2021, vrátane hlavných zmien oproti pravidlám platným do 31. januára 2020.

Tabuľka 1 Prehľad opatrení „Prvá pomoc ++“^{a, c}

OP	Charakteristika opatrenia	Oprávnený žiadateľ [Cieľová skupina, ak je iná ako žiadateľ]	Výška pomoci	Hlavné zmeny
1	finančná podpora pre zamestnávateľov, ktorých činnosť bola obmedzená úradným rozhodnutím: podpora poskytovaná zamestnávateľovi na zamestnanca na prekážke ^b	zamestnávateľia (právnické osoby aj SZČO) mimo VS vzniknutí najneskôr 1.2.2021 [zamestnanci prijatí najneskôr 1.2.2021]	100 % CCP zamestnanca za čas strávený na prekážke (max. 1100 € za mesiac)	rozšírený okruh oprávnených žiadateľov, zahŕňajúci aj subjekty, ktoré vznikli najneskôr k 1.2. 2021; možnosť čerpať pomoc aj na odvody zamestnávateľa (prechod z hrubej mzdy na CCP); úprava oproti „Prvej pomoci +“ prechod z 80 % na 100 % CCP
2	odstupňovaný finančný príspevok v závislosti od poklesu tržieb, ktorý dosahuje najmenej 20 %	nemocensky a dôchodkovo poistené SZČO, ktoré začali vykonávať svoju činnosť najneskôr 1.2.2021, vrátane SZČO so súbehom pracovného pomeru; oprávnené sú aj SZČO, na ktoré sa vzťahujú odvodové prázdniny	pokles tržieb: príspevok za mesiac 20 % – 29,99 %: 330 € 30 % – 39,99 %: 420 € 40 % – 49,99 %: 510 € 50 % – 59,99 %: 600 € 60 % – 69,99 %: 690 € 70 % – 79,99 %: 780 € 80 % a viac: 870 € príjem z pracovného pomeru vedie ku kráteniu príspevku	Počet kategórií sa navýšil, pokles tržieb je od 1.2.2021 odstupňovaný po 10 % namiesto 20 %; nárast finančného príspevku o 60 € v každej z kategórií; rozšírený okruh oprávnených žiadateľov, zahŕňajúci aj tie subjekty, ktoré začali vykonávať činnosť najneskôr k 1.2.2021;
3A	finančná podpora pre zamestnávateľov, ktorých činnosť bola obmedzená ekonomickým poklesom: podpora poskytovaná zamestnávateľovi na zamestnanca na prekážke ^b	zamestnávateľia (právnické osoby aj SZČO) mimo VS vzniknutí najneskôr 1.2.2021 [zamestnanci prijatí najneskôr 1.2.2021]	100 % CCP zamestnanca za čas strávený na prekážke (max. 1100 € za mesiac)	rozšírený okruh oprávnených subjektov aj na tie, ktoré vznikli najneskôr k 1.2. 2021; zvýšený limit z 880 € na 1100 € na zamestnanca a na mesiac; možnosť čerpať pomoc aj na odvody zamestnávateľa (prechod z hrubej mzdy na CCP); úprava oproti „Prvej pomoci +“ prechod z 80 % na 100 % CCP
3B	odstupňovaný finančný príspevok na zamestnancov v závislosti od poklesu tržieb, ktorý dosahuje najmenej 20 %	zamestnávateľia (právnické osoby aj SZČO) mimo VS vzniknutí najneskôr 1.2.2021 [zamestnanci prijatí najneskôr 1.2.2021]	pokles tržieb: príspevok na zamestnanca a na mesiac 20 % – 29,99 %: 330 € 30 % – 39,99 %: 420 € 40 % – 49,99 %: 510 € 50 % – 59,99 %: 600 € 60 % – 69,99 %: 690 € 70 % – 79,99 %: 780 € 80 % a viac: 870 €	Počet kategórií sa navýšil, pokles tržieb je od 1.2.2021 odstupňovaný po 10 % namiesto 20 %; nárast finančného príspevku o 60 € v každej z kategórií; rozšírený okruh oprávnených žiadateľov, zahŕňajúci ja tie subjekty, ktoré začali vykonávať činnosť najneskôr k 1.2.2021

⁶ Opatrenie 1 je určené pre tých zamestnávateľov, ktorí boli nútení na základe rozhodnutia orgánu verejnej moci zavrieť prevádzku. Opatrenie 2 je určené na kompenzáciu SZČO s poklesom tržieb. Opatrenia 3A a 3B sa týkajú tých zamestnávateľov, ktorých sa dotkli negatívne ekonomické dopady mimoriadnej situácie, aj keď sa na nich nevzťahoval úradom vydaný zákaz činnosti. Opatrenie 4A a 4B sa týka tých SZČO a konateľov tzv. jednoosobových s.r.o., na ktorých sa nevzťahuje žiadne zo skôr uvedených opatrení.

4A finančný príspevok v jednotnej výške pre každého oprávneného žiadateľa	SZČO bez iných príjmov a bez sociálneho poistenia (príjem z pracovného pomeru a dohôd sa pripúšťa), ktoré začali vykonávať svoju činnosť najneskôr 1.2.2021.	360 € za mesiac; príjem dosahovaný z pracovného pomeru a dohôd vedie ku kráteniu príspevku	nárast finančného príspevku o 45 €; rozšírený okruh oprávnených žiadateľov aj na osoby s niektorými typmi iných príjmov, ako aj osoby, ktoré začali činnosť najneskôr 1.2.2021
4B finančný príspevok v jednotnej výške pre každého oprávneného žiadateľa	jednoosobová s.r.o., ktorá vznikla najneskôr 1.2.2021 a spĺňa podmienky minimálneho obratu a maximálneho zisku pred zdanením	360 € za mesiac; príjem konateľa dosahovaný z pracovného pomeru a dohôd vedie ku kráteniu príspevku	nárast finančného príspevku o 45 €; rozšírený okruh oprávnených žiadateľov aj na osoby s niektorými typmi iných príjmov, ako aj osoby, ktoré začali činnosť najneskôr 1.2.2021

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR (2020); Pozn.: *Detailný opis všetkých podmienok opatrení projektu „Prvá pomoc ++“ je k dispozícii v uznesení vlády (Úrad vlády SR, 2021); †prekážka na strane zamestnávateľa v zmysle § 142 Zákonníka práce; ‡použitie skratky: CCP=celková cena práce, OP=opaterenie, SZČO=samostatne zárobkovo činná osoba, VS=sektor verejnej správy.

Tabuľka 2 poskytuje prehľad o hlavných ukazovateľoch čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých opatrení „Prvej pomoci“ k 2. marcu 2021, osobitne za marec 2020 až január 2021. Údaje za mesiace marec až december 2020 dostupné k 2. marcu 2021 považujeme za relatívne blízke finálnemu čerpaniu pomoci, nakoľko zamestnávateľa a SZČO mali možnosť požiadať o pomoc za posledný z týchto mesiacov do 28. februára 2021. Na rozdiel od pomoci za tieto mesiace je možnosť požiadať o „Prvú pomoc“ za január 2021 naďalej otvorená, a to až do 31. marca 2021. Z tohto dôvodu zdôrazňujeme, že údaje za január 2021 sa budú meniť v dôsledku prijímania a spracovania nových podkladov od žiadateľov.

Tabuľka 2 Čerpanie finančných príspevkov za marec 2020 až január 2021 z projektov prvej pomoci, stav k 2. marcu 2021^a

Opatrenie	Počet podporených subjektov	Počet podporených zamestnancov / SZČO	Finančný príspevok	Priemerná podpora na pracujúceho	Žiadaná suma
marec 2020	80 056	371 006	82 993 113,48 €	223,70 €	83 031 503,01 €
1	13 692	65 587	18 720 071,08 €	285,42 €	
2	39 555	39 555	9 916 126,07 €	250,69 €	
3A	2 648	68 196	18 368 144,63 €	269,34 €	
3B	12 587	186 128	34 775 106,70 €	186,83 €	
4A	10 574	10 574	1 112 130,00 €	105,18 €	
4B	966	966	101 535,00 €	105,11 €	
apríl 2020	94 537	466 217	176 951 359,23 €	379,55 €	177 019 220,83 €
1	11 257	56 533	28 023 022,10 €	495,69 €	
2	47 451	47 451	22 354 003,26 €	471,10 €	
3A	4 546	103 298	44 085 668,84 €	426,78 €	
3B	17 817	245 544	79 671 815,03 €	324,47 €	
4A	12 264	12 264	2 579 865,00 €	210,36 €	
4B	1 127	1 127	236 985,00 €	210,28 €	
máj 2020	77 199	459 376	145 976 077,89 €	317,77 €	146 053 311,54 €
1	4 048	24 833	10 343 050,10 €	416,50 €	
2	41 427	41 427	18 561 061,85 €	448,04 €	
3A	4 477	109 613	41 462 279,92 €	378,26 €	
3B	17 591	273 890	73 589 831,02 €	268,68 €	
4A	8 647	8 647	1 817 040,00 €	210,14 €	
4B	966	966	202 815,00 €	209,95 €	
jún 2020	52 431	277 944	80 864 085,62 €	290,94 €	80 895 023,00 €
1	350	2 117	811 158,04 €	383,16 €	
2	29 934	29 934	13 091 164,17 €	437,33 €	
3A	3 245	79 560	24 684 537,57 €	310,26 €	
3B	12 200	159 675	40 876 795,84 €	256,00 €	
4A	5 978	5 978	1 257 630,00 €	210,38 €	
4B	680	680	142 800,00 €	210,00 €	

júl 2020	41 768	225 375	63 382 064,58 €	281,23 €	63 386 123,86 €
1	78	471	291 817,64 €	619,57 €	
2	23 808	23 808	10 422 661,98 €	437,78 €	
3A	2 701	73 880	20 115 086,65 €	272,27 €	
3B	9 742	121 802	31 414 493,31 €	257,91 €	
4A	4 856	4 856	1 021 245,00 €	210,31 €	
4B	558	558	116 760,00 €	209,25 €	
august 2020	40 511	201 140	56 842 798,62 €	282,60 €	56 853 126,62 €
1	53	135	61 734,02 €	457,29 €	
2	22 612	22 612	9 887 500,00 €	437,27 €	
3A	2 558	52 831	14 457 102,98 €	273,65 €	
3B	10 342	120 643	31 399 676,62 €	260,27 €	
4A	4 396	4 396	927 165,00 €	210,91 €	
4B	523	523	109 620,00 €	209,60 €	
september 2020	42 862	185 896	50 395 462,53 €	271,09 €	50 404 855,76 €
1	72	204	76 275,72 €	373,90 €	
2	24 093	24 093	10 359 641,70 €	429,99 €	
3A	2 609	43 721	10 311 773,03 €	235,85 €	
3B	10 849	112 643	28 547 777,08 €	253,44 €	
4A	4 653	4 653	977 775,00 €	210,14 €	
4B	582	582	122 220,00 €	210,00 €	
október 2020	70 482	269 015	104 168 853,75 €	387,22 €	104 231 531,14 €
1	988	3 736	1 289 545,28 €	345,17 €	
2	39 164	39 164	24 446 909,37 €	624,22 €	
3A	4 677	73 339	13 848 491,37 €	188,83 €	
3B	16 935	144 111	61 960 246,98 €	429,95 €	
4A	7 835	7 835	2 369 931,11 €	302,48 €	
4B	830	830	253 729,64 €	305,70 €	
november 2020	75 559	256 803	105 258 394,70 €	409,88 €	105 733 243,82 €
1	966	5 356	1 813 373,37 €	338,57 €	
2	42 372	42 372	28 151 560,08 €	664,39 €	
3A	4 793	69 336	13 968 442,80 €	201,46 €	
3B	17 011	129 346	58 149 710,95 €	449,57 €	
4A	9 466	9 466	2 890 980,91 €	305,41 €	
4B	927	927	284 326,59 €	306,72 €	
december 2020	73 579	257 883	108 325 449,12 €	420,06 €	108 970 181,29 €
1	1 711	8 689	3 059 577,73 €	352,12 €	
2	42 210	42 210	28 266 178,45 €	669,66 €	
3A	5 198	63 231	15 118 878,84 €	239,11 €	
3B	15 139	134 496	59 046 712,61 €	439,02 €	
4A	8 391	8 391	2 567 934,31 €	306,03 €	
4B	866	866	266 167,18 €	307,35 €	
január 2021	64 938	157 854	89 167 383,97 €	564,87 €	89 228 883,93 €
1	1 425	7 055	4 740 263,66 €	671,90 €	
2	41 013	41 013	30 543 617,85 €	744,73 €	
3A	3 267	25 724	11 132 189,97 €	432,76 €	
3B	9 643	74 507	39 785 397,50 €	533,98 €	
4A	8 858	8 858	2 749 471,15 €	310,39 €	
4B	697	697	216 443,84 €	310,54 €	

Zdroj: Informačný systém služieb zamestnanosti, ÚPSVaR. Pozn.: ^a Dáta z Informačného systému služieb zamestnanosti predstavujú predbežné údaje, ktoré sa môžu spätne korigovať, napríklad preradením podporených subjektov v rámci opatrení; ^b Údaje predstavujú počet podporených SZČO. Vzhľadom na charakter opatrení 2 a 4, ISP v prípade týchto opatrení predpokladá nutnú ekvivalenciu počtu podporených subjektov a počtu podporených SZČO (súpev 3).

Absolútna výška čerpania kulminovala v apríli a v nasledujúcich mesiacoch alokovaná suma postupne klesala. Tento trend sa podľa dostupných dát zvrátil v októbri, keď sa epidemická situácia zhoršila, čo sa pravdepodobne prejavilo aj v objeme čerpania. Rozšírenie okruhu poberateľov a navýšenie finančnej podpory v rámci „Prvej pomoci +“ taktiež prispelo k výraznému medzimesačnému nárastu alokovanej sumy v októbri. Čerpaná pomoc za november a december medzimesačne naďalej mierne rástla. Objem vyplatenej pomoci za január dosahuje na základe aktuálnych údajov 89 miliónov eur a bude podliehať ďalšej úprave. Očakávame dodatočné korekcie smerom k ďalšiemu navýšeniu celkovej čerpanej pomoci, nakoľko možnosť žiadať o pomoc za január je otvorená až do konca marca 2021. Prezentované čísla treba naďalej vnímať ako spodný odhad celkovej čerpanej sumy za jednotlivé mesiace, preto treba aj údaje v ďalších častiach interpretovať obdobne.

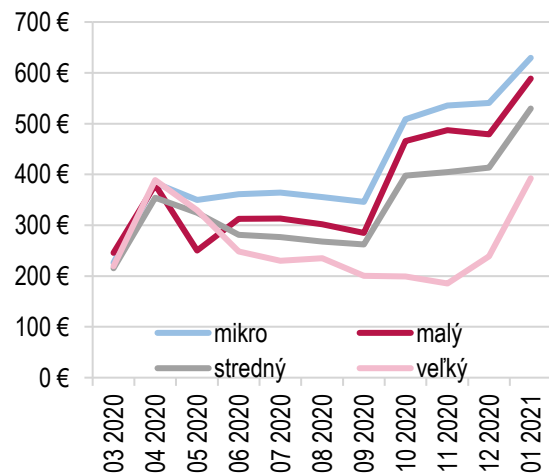
Najväčšiu časť vyplatenej sumy tvorí stabilne opatrenie 3B, ktorého podiel sa v jednotlivých mesiacoch pohybuje okolo polovice celkovej vyplatenej sumy (Graf 1). V marci predstavovali opatrenia 1 a 3A zhodne niečo cez 22 % celkovej sumy podpory, ale ich využívanie bolo v nasledujúcich mesiacoch odlišné. Podiel opatrenia 1, určeného pre zamestnávateľov s prevádzkami zatvorenými na základe úradného rozhodnutia, postupne klesal až na úroveň okolo desiatiny percenta v auguste a septembri. V nasledujúcich mesiacoch v dôsledku zhoršujúcej sa epidemickej situácie podiel opatrenia 1 mierne rástol, až k hranici troch percent v decembri. Neúplné údaje za január ukazujú opätovný medzimesačný nárast podielu opatrenia 1 na hodnotu prevyšujúcu 5 %. Podiel opatrenia 3A až do júla narastal na takmer 32 %, ale v auguste začal taktiež klesať až na januárových predbežných 12,5 %. Postupný nárast pozorujeme pri opatrení 2, ktorého podiel medzi marcom a decembrom vzrástol z necelých 12 % na vyše 26 % celkovej vyplatenej sumy. Predbežné údaje za január ukazujú ďalší nárast podielu čerpania prostredníctvom opatrenia 2 pri poklese u opatrení 3B a 3A. Štruktúra pomoci sa postupne mení v prospech opatrenia 2 a to aj v dôsledku zmeny pravidiel po úprave prostredníctvom „Prvej pomoci +“. Dodatočné zmeny môžeme očakávať aj v dôsledku najnovších úprav v „Prvej pomoci“, čo bude mať vplyv až na februárové čísla.

Graf 1 Najväčšia časť celkovej sumy podpory je poskytovaná cez opatrenie 3B

Zdroj: ÚPSVaR.

Graf 2 Priemerná podpora na pracujúceho podľa kategórie veľkosti podniku

Zdroj: ÚPSVaR.

Hoci od mája sme zaznamenali postupný pokles počtu podporených zamestnancov a SZČO, tento trend sa zmenil so zhoršením epidemickej situácie. Za október došlo podľa dát dostupných k 2. marcu k medzimesačnému nárastu počtu podporených pracovných miest a to o viac ako 83 tisíc, na viac ako 263 tisíc, čo predstavuje medzimesačný nárast o takmer 45 %. V dôsledku zmien v štruktúre „Prvej pomoci“, ktoré začali platiť od mesiaca október, došlo k nárastu priemernej výšky pomoci na jedno pracovné miesto. Od júna sa priemerná podpora na pracujúceho zastabilizovala na hodnotách v rozmedzí 280 až 290 eur. Údaje za november a december však ukazujú nárast priemernej podpory na pracujúceho z 271 eur v septembri na 409,9 eur v novembri a viac ako 420 eur za december. Dostupné údaje za január naznačujú ďalšie zvýšenie pomoci

na jedno pracovné miesto až k hranici 564 eur, ale zo skúsenosti z predchádzajúcich mesiacov sa dá očakávať korekcia tejto hodnoty nadol s postupným spracovaním ďalších januárových podkladov.⁷ Nárast je zatiaľ badateľný u všetkých typov podnikov (Graf 2). Údaje za posledné mesiace dokumentujú efekt „Prvej pomoci +“, ktorá sa pretavila do štedrejšej pomoci na pracujúceho.

Box 1 Kumulatívne údaje za marec 2020 až január 2021

Z priebežne aktualizovaných údajov vyplýva, že od začiatku mimoriadnej situácie bolo k 2. marcu 2021 vyplatených **1 064 325 043,49 eur**. Celková odhadovaná žiadaná suma za všetkých jedenásť mesiacov od marca 2020 do januára 2021 predstavovala k rovnakému dátumu 1 065 807 004,80 eur. Odhadovaný počet žiadostí na jednotlivé opatrenia dosiahol 166 484. Je však potrebné zdôrazniť, že k 2. marcu 2021 je uzatvorené prijímanie žiadostí o finančnú pomoc iba za marec až december 2020. V prípade januára preto očakávame výraznú zmenu konečných údajov po postupnom spracovaní ďalších žiadostí a výkazov úradmi práce. Zmeny pri čerpaní pomoci za január súvisia s možnosťou požiadať o grant až do 31. marca 2021.

Tabuľka A1 v dátovej prílohe obsahuje údaje aktuálne k 2. marcu 2021 o štruktúre prijímateľov „Prvej pomoci“ podľa počtu zamestnancov žiadateľa od mikropodnikov s maximálne deviatimi zamestnancami až po veľké podniky s najmenej 250 zamestnancami.⁸ Podiel mikropodnikov na celkovej mesačnej sume pomoci postupne vzrástol medzi májom a novembrom z 23,6 % na 46,3 % a následne v decembri klesol na 44,2 %. Podiel malých podnikov sa počas rovnakého obdobia zvýšil z 15,3 % k 23 % v októbri a v novembri a v decembri klesol na 20,9 %. Podiel stredných podnikov sa pohyboval stabilne okolo 18 %, s miernym poklesom od októbra k úrovni 16 % v novembri a decembri. Naopak, podiel veľkých podnikov na čerpanej sume klesol v rovnakom časovom intervale zo 40,6 % na novembrových 12 % a následne v decembri vzrástol na 16,3 %. Čiastkové údaje za január naznačujú ďalší rast podielu mikropodnikov, pri súčasnom znížení čerpania pri všetkých ostatných kategóriách, ktoré je najvýraznejšie pri veľkých podnikoch. Medzi mikropodnikmi prevažuje čerpanie pomoci cez opatrenie 2, ktoré tvorí viac ako polovicu celkovej sumy vyplatenej v jednotlivých mesiacoch. Aktuálne údaje za január naznačujú ďalší nárast vo využívaní opatrenia 2 na hodnotu blížiacu sa k dvom tretinám. Pri malých a stredných podnikoch dominuje opatrenie 3B, cez ktoré čerpajú predbežne za január zhodne 70,3 % celkovej sumy. U oboch kategórií podnikov sme v posledných mesiacoch zaznamenali mierny pokles v intenzite využívania opatrenia 3B na úkor opatrenia 3A. Veľké podniky využívali do konca septembra takmer výlučne opatrenia 3A a 3B, pričom v posledných mesiacoch mierne prevyšovalo čerpanie cez opatrenie 3B. Zlom nastal v októbri, odkedy aj veľké podniky čerpali väčšinu pomoci podobne ako malé a stredné podniky cez opatrenie 3B a podiel opatrenia 3A klesol. Od októbra sa zvyšuje intenzita využívania opatrenia 1, čo naznačuje nárast v počte uzatvorených prevádzok na základe opatrenia ÚVZ. Čiastkové čísla naznačujú podobný vývoj aj za január.

Tabuľka A2 v dátovej prílohe obsahuje údaje aktuálne k 2. marcu 2021 o štruktúre prijímateľov „Prvej pomoci“ podľa odvetví hospodárstva (sekcie NACE). Najväčší podiel na čerpanej sume má podľa predbežných údajov za január veľkoobchod a maloobchod (NACE sekcia G), s podielom na úrovni 24,4 %. Po 10 mesiacoch nastala zmena pri poradí jednotlivých odvetví ekonomiky, nakoľko doteraz prúdilo najviac finančných prostriedkov do priemyslu (NACE sekcia C). Toto poradie sa však ešte môže zmeniť, keď úrady práce spracujú ďalšie januárové podklady. Podiel priemyselnej výroby za január naďalej ostáva blízko 20 %. Čiastočné hodnoty za január ukazujú aj pokles v podiele priemyslu na počte podporených pracovných miest. Kým v posledných troch mesiacoch roku 2020 sa pohyboval tento podiel okolo 35 %, v januári je to predbežne len 25,3 %, čo je ale stále najviac spomedzi všetkých odvetví. Podiel priemyselnej výroby na celkovej čerpanej sume medzi májom a novembrom klesol zo 47,3 % na 21,0 % a v decembri následne vzrástol na 24,4 %. Podiel veľkoobchodu a maloobchodu (NACE sekcia G) medzi májom a júnom klesol z 12,5 % na 10,9 %, ale odvtedy rástol až na

⁷ Súbežne s postupným spracovaním podkladov za jednotlivé mesiace pozorujeme aj mierny pokles v priemernej výške pomoci na jedno podporené pracovné miesto. Vzhľadom na doterajšie skúsenosti preto očakávame ustálenie výšky priemernej podpory na jedno pracovné miesto za január 2021 približne na úrovni 500 eur.

⁸ Dátová príloha je k dispozícii na internetovej stránke ISP institutsocialnejpolitiky.sk/analyticke-komentare/index.html

decembrových 19,4 %. Postupný rast vidno aj na podiele celkovej sumy smerujúcej do stavebníctva (NACE sekcia F), ktorého podiel medzi májom a novembrom narástol z 5,8 % na 11,5 % a v decembri potom klesol na 9,9 %. Zároveň je pozorovaný prudký nárast čerpania pomoci aj v ubytovaní a stravovaní (NACE sekcia I). Do tohto sektoru šlo počas augusta len 4,4 % vyplatenej sumy, v septembri to bolo už 7,1 %, v októbri 14,5 % v novembri 16,4 %. V decembri tento podiel klesol na 16,1 % a predbežné údaje za január naznačujú ďalší pokles k hranici 14 %.

Priemerná výška podpory podľa veľkosti žiadateľa a sektorov ekonomiky vykazovala pomerne veľký rozptyl. Z hľadiska kategórie veľkosti podniku od júna platí, čím väčší podnik, tým nižšia priemerná výška podpory. Stabilné usporiadanie priemernej výšky podpory sledujeme aj podľa čiastkových údajov za január. V decembri bola priemerná podpora na pracovníka mikropodniku viac ako 540 eur, kým vo veľkých podnikoch to bolo len menej ako 239 eur. Dostupné údaje za január naznačujú ďalšie navýšenie u všetkých typov podnikov, s prudkým medzimesačným nárastom u veľkých podnikov až na hranicu 392 eur, ale tieto hodnoty budú ešte korigované po spracovaní ďalších januárových podkladov. Z odvetvového pohľadu na „Prvú pomoc“ vyplýva, že najvyššia pomoc na jedno pracovné miesto prúdilo v decembri do organizácií pôsobiacich v sektoroch ubytovania a stravovania (NACE sekcia I – 609,5 eur), umenia, zábavy a rekreácie (NACE sekcia R – 580,4 eur) a stavebníctva (NACE sekcia F – 566 eur). Naopak najnižšia priemerná podpora smeruje do odvetví dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd (NACE sekcia E – 269,2 eur) a priemyslu (NACE sekcia C – 292,8 eur).

Box 2 Ako dlho trvá poskytnutie pomoci?

Vyhlasenie núdzového stavu v súvislosti s pandémiou COVID-19 postavilo slovenský verejný sektor, a zvlášť sieť úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, pred doposiaľ bezprecedentnú výzvu. Popri štandardnej agende úradov bolo nevyhnutné v čo možno najkratšom čase zabezpečiť vykonanie množstva úloh úzko súvisiacich s núdzovým stavom a dynamicky sa meniacou epidemickou situáciou. Medzi tieto úlohy patrilo aj zabezpečenie výplaty podpory poskytovanej v rámci opatrení „Prvej pomoci“. Podľa dát dostupných k 2. marcu 2021 trvala výplata pomoci v priemere menej ako 5 pracovných dní od momentu prijatia žiadosti, prípadne mesačného výkazu, až po spracovanie podkladu na úhradu príslušným úradom práce.⁹

V prípade subjektov, ktoré si požiadali o pomoc za jeden mesiac a **majú podpísanú dohodu**, si poskytnutie pomoci za nasledujúce mesiace **nevyžaduje podpisovanie novej dohody, ale postačuje predloženie výkazu**. Týmto sa po uzavretí dohody výrazne zjednodušuje a skraca vybavovanie pomoci za nasledujúce mesiace.

Tabuľka B1 Trvanie vybavenia pomoci (od prijatia žiadosti alebo výkazu po spracovanie úradom práce)

Opatrenie	Priemerné trvanie vybavenia		Počet žiadostí / výkazov
	Kalendárne dni	Pracovné dni	
1	9,19	6,10	33 958
2	5,82	4,06	385 937
3A	7,02	4,87	39 353
3B	7,00	4,88	145 339
4A	10,75	7,26	48 629
4B	12,66	8,57	4 407
Spolu	6,73	4,66	657 623

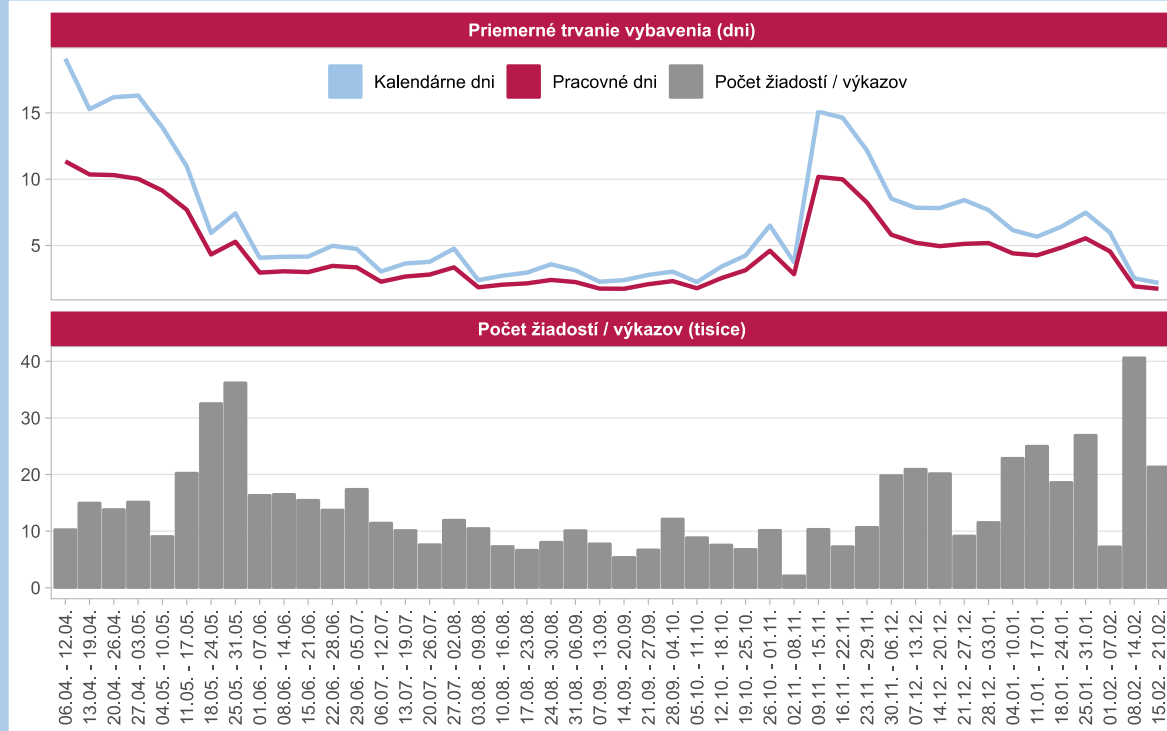
Zdroj: ÚPSVaR. Pozn.: Priemerná dĺžka procesu za žiadosti a výkazy prijaté najneskôr 21. februára 2021 a zároveň vybavené najneskôr 2. marca 2021. Za moment prijatia sa považuje zaregistrovanie v internom systéme ÚPSVaR.

Tabuľka B1 a Graf B1 obsahujú informácie o trvaní vybavenia nových žiadostí ako aj výkazov za obdobie apríl 2020 až január 2021 k dohodám z predchádzajúcich mesiacov. Vybavenie pomoci sa výrazne zrýchlilo od polovice mája, odkedy okrem nových žiadostí úrady práce vybavujú aj výkazy k už existujúcim dohodám.

⁹ S cieľom eliminovať možnú diskrepanciu medzi dátumom odoslania žiadosti o podporu žiadateľom a jej registráciou bola odhadovaná celková dĺžka procesu výplaty predĺžená o dva dni.

V októbri a v novembri prišlo k skokovým nárastom trvania vybavenia spojeným s prechodom na „Prvú pomoc +“. Po týchto nárastoch však opäť pozorujeme zrýchlenie vybavovania, ktorého trvanie sa vrátilo na hodnoty podobné tým, ktoré sme pozorovali pri pôvodnej „Prvej pomoci“.

Graf B1 Vybavenie pomoci sa postupne zrýchľuje

Zdroj: ÚPSVaR. Pozn.: Priemerná dĺžka procesu za žiadosti a výkazy prijaté najneskôr 21. februára 2021 a zároveň vybavené najneskôr 2. marca 2021. Za moment prijatia sa považuje zaregistrovanie v internom systéme ÚPSVaR.

Pandemické ošetrovné

Prerušenie vyučovania v školách a školských zariadeniach od 16. marca 2020 do odvolania vytvorilo u pracujúcich potrebu zabezpečiť starostlivosť o deti. MPSVR SR na túto situáciu zareagovalo zavedením dávky „pandemické ošetrovné“, na ktorú získali nárok nemocensky poistení rodičia, ktorí sa počas krízovej situácie (od 12. marca 2020) súvisiacej so šírením ochorenia COVID-19 osobne starali o dieťa, ktoré nedovršilo jedenásty rok, alebo do dovŕšenia šestnásteho roku veku, ak išlo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom.¹⁰ Výška ošetrovného za deň je rovnako ako pri bežnom ošetrovnom 55 % denného vymeriavacieho základu určeného z najviac dvojnásobku priemernej mzdy spred dvoch rokov (približne 70 % čistej mzdy).¹¹

Podmienky pri poskytovaní pandemickej OČR sa zmenili novelou zákona o sociálnom poistení, ktorá nadobudla účinnosť 23. septembra 2020.¹² Cieľom novely bolo predovšetkým upraviť podmienky nároku na pandemické ošetrovné v školskom roku 2020/2021. Po novom majú nárok na ošetrovné v čase trvania krízovej situácie nemocensky poistení poistenci starajúci sa o dieťa, ktoré je choré, ktoré je v karanténe alebo je zatvorená škola alebo škôlka, ktorú dieťa navštevuje. Nárok na pandemické ošetrovné ostal zachovaný aj v prípade rodinných príslušníkov, ktorí zabezpečujú starostlivosť o príbuzného, ktorému sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb z dôvodu obavy o jeho zdravie. Toto sa však nevzťahuje na rodičov žiakov základných škôl,

¹⁰ Novela zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení prostredníctvom zákona číslo 63/2020 Z. z.

¹¹ Viac podrobností na webovej stránke MPSVR SR, „Ošetrovné a nemocenské.“ dostupnej na www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/pracovna-oblast/osetrovne-nemocenske/.

¹² Viac informácií na stránke Sociálnej poisťovne www.employment.gov.sk/sk/informacie-media/aktuality/zmeny-pri-poskytovani-pandemickej-ocr.html

pre ktorých je prezenčná školská dochádzka od 1. septembra 2020 opäť povinná, a nárok vzniká len pri uzavretí zariadenia príslušným orgánom.

Tabuľka 3 Vyplatené dávky „ošetrovné“

Mesiac	2019	2020	2021	Nárast/pokles	Nárast/pokles (%)
Počet dávok					
marec	25 297	24 854		-443	-1,8
apríl	15 690	80 407		64 717	412,5
máj	13 918	149 855		135 937	976,7
jún	13 477	131 851		118 374	878,3
júl	13 015	56 264		43 249	332,3
august	10 350	26 217		15 867	153,3
september	10 170	24 060		13 890	136,6
október	12 781	15 834		3 053	23,9
november	16 495	23 692		7 197	43,6
december	14 731	20 608		5 877	39,9
január		14 937	22 250	7 313	49,0
február		14 108	52 479	38 371	272,0
Výdavky					
marec	2 725 362,70 €	3 003 815,50 €		278 452,80 €	10,2
apríl	1 704 749,80 €	15 462 513,04 €		13 757 763,24 €	807,0
máj	1 554 373,60 €	46 755 878,17 €		45 201 504,57 €	2 908,0
jún	1 475 014,00 €	45 373 924,08 €		43 898 910,08 €	2 976,2
júl	1 480 207,10 €	17 747 667,64 €		16 267 460,54 €	1 099,0
august	1 286 073,66 €	7 569 461,65 €		6 283 387,99 €	488,6
september	1 303 945,89 €	7 032 176,91 €		5 728 231,02 €	439,3
október	1 454 382,10 €	2 539 028,03 €		1 084 645,93 €	74,6
november	1 881 466,66 €	2 937 176,74 €		1 055 710,08 €	56,1
december	1 659 273,44 €	3 054 076,15 €		1 394 802,71 €	84,1
január		1 709 208,50 €	3 748 938,70 €	2 039 730,20 €	119,3
február		1 674 390,59 €	12 237 584,77 €	10 563 194,18 €	630,9

Zdroj: Informačný systém Syrius (týždenné údaje). Pozn.: Vyplatené dávky predstavujú nárok za predchádzajúce mesiace.

V apríli 2020 predstavovalo „pandemické ošetrovné“ približne 4/5 všetkých vyplatených dávok.¹³ Tento štatistický údaj však nepredstavuje všetky nároky uplatnené za marec 2020, keďže výplata časti marcových nárokov sa pre veľký administratívny nápor a samotný proces vyplácania presunula na nasledujúce mesiace. Medziročne sa rast počtu vyplatených dávok a výdavkov na ne zrýchlil v máji 2020 a túto úroveň si udržal aj v nasledujúcom mesiaci (Tabuľka 3). Konkrétne, počet vyplatených dávok v júni medziročne vzrástol takmer desaťnásobne z 13 477 v júni 2019 na 131 851 v júni 2020. Výdavky na ne narástli takmer tridsaťjedennásobne zo zhruba 1,5 milióna eur v júni 2019 na viac ako 45 milióna eur v júni 2020.

V júli však pozorujeme pokles počtu dávok, ktorý odráža znovuotvorenie škôlok a prvého stupňa základných škôl od 1. júna 2020 a otvorenie druhého stupňa základných škôl a stredných škôl od 22. júna. Keďže návrat do škôl bol dobrovoľný, počet vyplatených dávok ošetrovné medziročne vzrástol zhruba 4,3-násobne a výdavky takmer dvanásťnásobne. V auguste pokračoval výrazný pokles v počte poberateľov, čo sa prejavilo taktiež v absolútnom objeme výdavkov. Dôvodom je, že počas školských prázdnin mali nárok na pandemické ošetrovné len rodičia detí predškolského veku, ktorých deti v mimoriadnej situácii nenavštevujú detské jasle alebo materskú školu. Trend poklesu pokračoval aj na jeseň, ale postupný prechod na dištančné vzdelávanie v dôsledku zhoršujúcej sa pandemickej situácie v zime viedol k opätovnému nárastu: vo februári 2021 bolo vyplatených 52 479 dávok (medziročný nárast o 272 %). Od vypuknutia pandémie vzrástli výdavky na ošetrovné oproti predošlému roku zhruba 8,4-násobne o 147,6 milióna eur .

Pandemické nemocenské

¹³ Informačný systém Sociálnej poisťovne. Údaje sa vzťahujú na poisťné vzťahy.

Jedným z protipandemických opatrení bola povinná izolácia osôb s potvrdeným ochorením alebo s podozrením na ochorenie COVID-19. Nemocensky poisteným poistencom, ktorí boli lekárom uznaní za dočasne práceneschopného (DPN) z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie, vzniká od prvého dňa nariadenej karantény alebo izolácie nárok na dávku „pandemické nemocenské“ vo výške 55 % denného vymeriavacieho základu (približne 70 % čistej mzdy).¹⁴

Počet novohlásených prípadov DPN z dôvodu „karanténne opatrenie“ prvýkrát kulminoval v marci 2020, keď počet nových prípadov dosiahol takmer 40 000 (Tabuľka 4). Tento počet zahŕňa všetky druhy karanténnych opatrení (napríklad z dôvodu žltacky). Keďže v marci predošlého roka bolo nahlásených len 10 prípadov, je možné predpokladať, že takmer všetky karantény sa týkali ochorenia COVID-19. Po poklese počas letných mesiacov začal počet novohlásených prípadov DPN z dôvodu zhoršujúcej sa epidemickej situácie a plošného testovania opäť stúpať a od októbra neustále prekračuje marcové hodnoty.

Tabuľka 4 Počet novohlásených prípadov DPN s dôvodom vzniku „karanténne opatrenie“

Rok	Jan	Feb	Mar	Apr	Máj	Jún	Júl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2019	12	5	10	7	13	9	9	9	13	10	11	2
2020	6	43	39 413	6 451	4 314	1 818	2 479	4 243	10 420	63 028	67 450	92 100
2021	93 711	86 583										

Zdroj: Sociálna poisťovňa. Pozn.: Údaj za február 2021 je spracovaný k 7. marcu 2021.

V apríli 2020 vyplatila Sociálna poisťovňa zhruba polovicu nárokov na pandemické nemocenské, ktoré vznikli v marci.¹⁵ Rovnako ako v prípade dávky „pandemické ošetrovné“ sa aj tu výplata dávok sčasti presúvala do nasledujúcich mesiacov. Medziročne vzrástol vo februári 2021 počet vyplatených dávok zhruba 1,8-násobne a vyplatená suma tiež takmer 1,8-násobne (Tabuľka 5). Od vypuknutia pandémie vzrástli výdavky na nemocenské oproti predošlému roku zhruba 1,4-násobne o 190 miliónov eur.¹⁶

Tabuľka 5 Vyplatené dávky „nemocenské“

Mesiac	2019	2020	2021	Nárast/pokles	Nárast/pokles (%)
Počet dávok					
marec	154 834	143 256		-11 578	-7,5
apríl	143 625	193 587		49 962	34,8
máj	121 150	195 389		74 239	61,3
jún	115 231	146 826		31 595	27,4
júl	114 831	125 594		10 763	9,4
august	105 385	120 112		14 727	14,0
september	106 004	119 297		13 293	12,5
október	112 567	122 233		9 666	8,6
november	125 958	181 356		55 398	44,0
december	121 756	232 845		111 089	91,2
január		129 784	229 468	99 684	76,8
február		134 968	247 804	112 836	83,6
Výdavky					
marec	39 278 114,75 €	43 000 851,38 €		3 722 736,63 €	9,5
apríl	40 582 739,83 €	51 420 984,73 €		10 838 244,90 €	26,7
máj	37 332 972,71 €	61 535 957,75 €		24 202 985,04 €	64,8
jún	36 153 616,20 €	52 924 231,60 €		16 770 615,40 €	46,4
júl	34 957 463,48 €	44 764 626,43 €		9 807 162,95 €	28,1
august	34 782 406,57 €	44 121 771,90 €		9 339 365,33 €	26,9
september	34 418 007,32 €	43 146 794,07 €		8 728 786,75 €	25,4

¹⁴ Nárok na „pandemické nemocenské“ vznikol na základe novely zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Pred účinnosťou novely patrila poistencovi dávka vo výške 25 % denného vymeriavacieho základu. Viac podrobností na webovej stránke MPSVR SR, „Ošetrovné a nemocenské.“ dostupnej na www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/pracovna-oblast/osetrovne-nemocenske/.

¹⁵ Informačný systém Sociálnej poisťovne.

¹⁶ Dávka "pandemické nemocenské" tvorí len zlomok celkových vyplatených dávok. Napríklad v apríli 2020 predstavovalo "pandemické nemocenské" približne desatinu všetkých vyplatených dávok (Informačný systém Sociálnej poisťovne).

október	33 885 806,68 €	41 702 024,92 €		7 816 218,24 €	23,1
november	38 460 201,39 €	52 952 283,26 €		14 492 081,87 €	37,7
december	37 581 193,28 €	63 886 269,22 €		26 305 075,94 €	70,0
január		41 409 448,77 €	67 465 597,63 €	26 056 148,86 €	62,9
február		41 458 299,10 €	73 017 970,65 €	31 559 671,55 €	76,1

Zdroj: Informačný systém Sirius (týždenné údaje). Pozn.: Vyplatené dávky predstavujú nárok za predchádzajúce mesiace.

Odklad a odpustenie povinnosti zaplatiť odvody

Dôležitou súčasťou podpory udržania pracovných miest je aj odklad a odpustenie odvodových povinností zamestnávateľov a SZČO. MPSVR SR pristúpilo k zmene zákona o sociálnom poistení s cieľom umožniť odklad odvodov zamestnávateľa a SZČO za marec 2020 a odpustenie týchto odvodov za apríl 2020.¹⁷ Následne vláda SR prijala nariadenia umožňujúce odklad odvodov aj za máj až júl 2020.¹⁸ V decembri vláda rozhodla aj o možnosti požiadať o odklad splatnosti odvodov za december 2020 do 30. júna 2021.¹⁹ Ďalšie rozšírenie tohto druhu podpory prišlo v januári 2021, keď vláda umožnila predĺženie splatnosti odvodov za tento mesiac až do konca júna 2021.²⁰ 24. februára 2021 nadobudlo platnosť nariadenie vlády Slovenskej republiky²¹, ktoré umožňuje odklad odvodov aj za február 2021, taktiež do konca júna 2021, pri splnení stanovených podmienok. Odklad a odpustenie odvodov na sociálne poistenie znižuje mzdové náklady na priemerného zamestnanca takmer o jednu pätinu.

Tabuľka 6 Odklad a odpustenie odvodov na sociálne poistenie: základné štatistiky ^a

Mesiac	Typ žiadateľa		Spolu
	SZČO	Zamestnávateľ	
Počet			
marec 2020 (odklad)	5 038	6 126	11 164
apríl 2020 (odpustenie)	13 614	19 404	33 018
máj 2020 (odklad)	2 487	3 386	5 873
jún 2020 (odklad)	1 168	1 322	2 490
júl 2020 (odklad)	953	857	1 810
december 2020 (odklad)	882	1 681	2 563
január 2021 (odklad)	1 130	1 864	2 994
Suma			
marec 2020 (odklad)	851 032.69 €	18 012 212.90 €	18 863 245.59 €
apríl 2020 (odpustenie)	2 415 869.63 €	66 157 826.79 €	68 573 696.42 €
máj 2020 (odklad)	465 364.74 €	20 243 616.61 €	20 708 981.35 €
jún 2020 (odklad)	220 866.51 €	10 155 696.14 €	10 376 562.65 €
júl 2020 (odklad)	176 579.83 €	3 740 477.81 €	3 917 057.64 €
december 2020 (odklad)	160 330.51 €	5 478 241.32 €	5 638 571.83 €
január 2021 (odklad)	218 091.74 €	6 179 129.54 €	6 397 221.28 €

Zdroj: Sociálna poisťovňa. Pozn.: ^a Údaje sú aktuálne k 2. marcu 2021; očakávame aktualizáciu dát do budúcnosti tak z dôvodu postupného spracovávanía existujúcich podkladov zakladajúcich nárok na odklad/odpustenie odvodov, ako aj z dôvodu korekcie doteraz spracovaných podkladov; ^b Údaje obsahujú aj dáta za subjekty spadajúce do sektora verejnej správy v zmysle metodiky ESA2010 a predstavujú horný odhad poklesu príjmov Sociálnej poisťovne z odvodov SZČO a zamestnávateľov z dôvodu odkladu alebo odpustenia odvodov za daný mesiac.

¹⁷ Pre detailný popis pravidiel a podmienok odkladu a odpustenia odvodov, pozri zákon 68/2020 Z. z. a 95/2020 Z. z. ako aj nariadenie vlády 76/2020 Z. z. a 132/2020 Z. z. Vecný rámec tohto komentára sa obmedzuje na opatrenia v pôsobnosti MPSVR SR, preto sa nevenujeme vyhodnoteniu prípadného odkladu, odpusteniu alebo iným zmenám v odvodoch na zdravotné poistenie.

¹⁸ Pozri nariadenie vlády 131/2020 Z. z.

¹⁹ Pozri nariadenie vlády 380/2020 Z. z.

²⁰ Pozri nariadenie vlády 31/2021 Z. z., ktoré novelizuje a dopĺňa nariadenie 131/2020 Z. z.

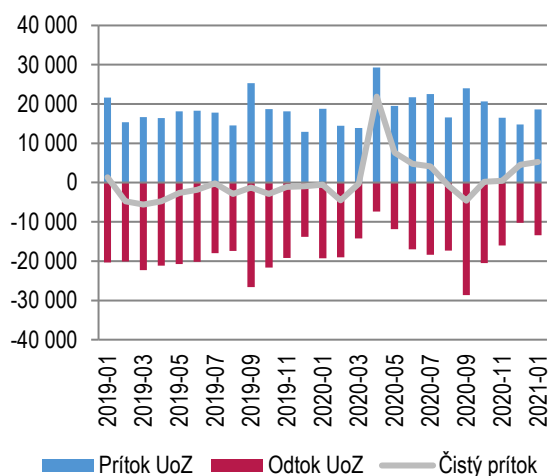
²¹ Pozri nariadenie vlády 89/2021 Z. z., ktoré dopĺňa nariadenie 131/2020 Z. z.

Odklad splatnosti odvodov na sociálne poistenie za rok 2020 bol pôvodne schválený do leta 2020 a neskôr predĺžený až do 30. júna 2021.²² Je umožnený tým subjektom, ktoré vykázali za daný mesiac pokles čistého obratu alebo pokles príjmov aspoň o 40 %. Odpustenie odvodov za apríl 2020 bolo zamerané na podporu tých subjektov, ktoré mali v apríli 2020 aspoň jednu zo svojich prevádzok zatvorenú dlhšie ako 15 dní na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva. Tabuľka 6 obsahuje základné štatistiky o využití možnosti odkladu a odpustenia odvodov na sociálne poistenie podľa dát dostupných k 2. marcu 2021 v del'be podľa charakteristiky subjektov. Túto formu podpory udržania pracovných miest mohli využiť aj subjekty zaradené do sektora verejnej správy.

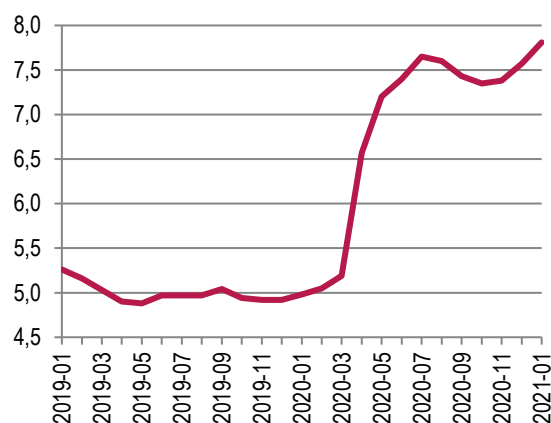
Situácia na trhu práce

Graf 3 Prítok a odtok UoZ

Zdroj: ÚPSVaR. Pozn.: Čistý prítok je vypočítaný ako "prítok mínus odtok UoZ".

Graf 4 Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v %

Zdroj: ÚPSVaR. Pozn.: Miera nezamestnanosti je vypočítaná z počtu disponibilných UoZ.

Nárast identifikovaných prípadov COVID-19 a následné protipandemické opatrenia vyvolali na pracovnom trhu výrazný pohyb. V apríli 2020 sme prvýkrát po 14 mesiacoch pozorovali vyšší prítok nových uchádzačov o zamestnanie do evidencie ako ich odtok. Konkrétne, v apríli 2020 bolo zaevidovaných 29 275 nových uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje oproti predošlému mesiacu viac ako dvojnásobok. Situácia na pracovnom trhu sa počas letných mesiacov stabilizovala. Pokles nezamestnanosti zaznamenaný počnúc augustom 2020 (pozri Graf 4) evidujeme aj po sezónnom očistení dát. Od októbra však odtok uchádzačov z evidencie opäť prevyšuje prítok do evidencie. V januári 2021 predstavoval čistý prítok do evidencie 18 638 uchádzačov o zamestnanie. Miera evidovanej nezamestnanosti v januári 2021 dosiahla hodnotu 7,81 %.²³

²² Pôvodný termín splatnosti odvodov za marec určený na 31. júla 2020 bol neskôr posunutý na 30. júna 2021. V čase prípravy tejto aktualizácie je v zmysle novelizovaného nariadenia vlády 131/2020 Z. z. (novela 31/2021 Z.z. z 27. januára 2021) termín splatnosti odložených odvodov za máj, jún, júl, december 2020 a január 2021 taktiež 30. jún 2021.

²³ Miera evidovanej nezamestnanosti je vypočítaná z počtu disponibilných UoZ, t.j. takých ktorí bezprostredne po ponuke voľného pracovného miesta môžu nastúpiť do pracovného pomeru. Celková miera nezamestnanosti môže byť vyššia, nakoľko zohľadňuje aj nedisponibilných UoZ (napr. dočasná práceneschopnosť, OČR, vzdelávanie a príprava pre trh práce alebo menšie obecné služby).

Tabuľka 7 Vývoj počtu poistencov z registra Sociálnej poisťovne

Subjekt	Február 2020	Február 2021	Nárast / pokles	Nárast / pokles (%)
Zamestnávateľa	186 907	184 141	- 2 766	-1,5 %
Zamestnanci (ZEC)	2 016 970	1 952 613	- 64 357	-3,2 %
Dohody (DOH)	374 494	318 943	- 55 551	-14,8 %
SZČO povinne poistení	217 227	224 380	7 153	3,3 %
Spolu (ZEC + DOH + SZČO)	2 608 691	2 495 936	- 112 755	-4,3 %

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

Počet zamestnávateľov vo februári medziročne klesol o 1,5 % a počet poistných vzťahov (zamestnanci, dohody a SZČO) o 4,3 %. Počet zamestnaneckých vzťahov, ktoré predstavujú najvyšší podiel poistných vzťahov, dosiahol v februári 2021 absolútne minimum od vypuknutia pandémie, konkrétne 1 952 613 poistných vzťahov. Medziročný pokles dosiahol 3,2 %. Najvyšší relatívny medziročný pokles vo výške 14,8 % však pozorujeme v počte dohôd.

Vzhľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu vláda SR niekoľkokrát schválila predĺženie nástroja „Prvá pomoc“. Posledným predĺžením podpory do júna 2021 zároveň navýšila aj jednotlivé príspevky a rozšírila okruh oprávnených poberateľov.²⁴ Zároveň rozhodla aj o predĺžení doby splatnosti poistného na sociálne poistenie za vybrané mesiace roka 2020 až do júna 2021. Viaceré z nástrojov podpory budú k dispozícii obyvateľom aj v najbližších mesiacoch a ich využitie je potrebné priebežne monitorovať a vyhodnocovať.

Box 3 Regionálny pohľad na vývoj nezamestnanosti počas mimoriadnej situácie:

Podľa údajov ÚPSVaR o vývoji nezamestnanosti medzi februárom 2020 a januárom 2021 došlo k nárastu počtu UoZ, ako aj miery evidovanej nezamestnanosti z 5,05 % na 7,81 %. Miera evidovanej nezamestnanosti v januári vzrástla, medzimesačne sme zaznamenali nárast o 0,24 p.b. (zo 7,57 % v decembri 2020 na 7,81 % v januári 2021). Za zvýšením miery evidovanej nezamestnanosti dokážeme identifikovať utlmenie aktivity na trhu práce, ako dôsledok zhoršenia epidemickej situácie a svoju rolu zohráva aj prijatie tvrdších protipandemických opatrení. Oba determinanty sa prejavili v spomalení odtoku UoZ z evidencie v posledných mesiacoch 2020. Okrem toho sledujeme aj postupné zvyšovanie prítoku UoZ do evidencie. Nárast nezamestnanosti sa v tomto období – aj keď v rozdielnej miere – dotkol všetkých ôsmich krajov. Tabuľka B3 obsahuje údaje o náraste miery nezamestnanosti v jednotlivých krajoch za obdobie február 2020 až január 2021.

Tabuľka B3 Miera evidovanej nezamestnanosti v percentách a jej zmena (február – január 2021)^a

Kraj	február 2020	január 2021	absolútna zmena (v p.b.)	relatívna zmena (v %)
Bratislavský	2,83	4,87	2,04	72,08
Trnavský	2,80	5,35	2,55	91,07
Trenčiansky	3,21	5,55	2,34	72,90
Nitriansky	3,04	5,77	2,73	89,80
Žilinský	4,07	6,71	2,64	64,86
Banskobystrický	6,94	10,07	3,13	45,10
Prešovský	8,45	11,83	3,38	40,00
Košický	7,70	10,81	3,11	40,39
SR	5,05	7,81	2,76	54,65

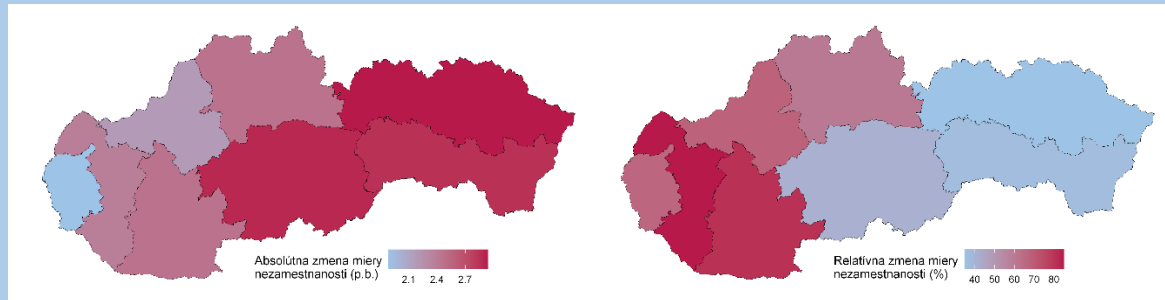
Zdroj: ÚPSVaR a vlastné výpočty; Pozn.:^aMiera nezamestnanosti bola vypočítaná z počtu disponibilných UoZ.

Z údajov dostupných k 1. marcu 2021 vyplýva, že miera evidovanej nezamestnanosti rástla najvýraznejšie v absolútnom vyjadrení (v p.b.) v Prešovskom, Banskobystrickom a Košickom kraji (nárast o 3,38 p.b., 3,13 p.b., respektíve 3,11 p.b.). V pomernom vyjadrení k hodnote z februára 2020 (v percentách) najmarkantnejšie vzrástla evidovaná miera nezamestnanosti v Trnavskom kraji (91,07 % respektíve 2,55 p.b.) a Nitrianskom kraji (89,8 % respektíve 2,73 p.b.). Naopak, najnižšiu mieru nárastu nezamestnanosti medzi februárom 2020 a januárom 2021 v absolútnom vyjadrení zaznamenali úrady práce v Bratislavskom

²⁴ Viac informácií o aktuálnych podmienkach podpory je dostupných na oficiálnej internetovej stránke www.pomahameludom.sk.

a Trenčianskom kraji. Vzhľadom na fakt, že nezamestnanosť rástla na celom území SR a jej miera bola vo februári o niekoľko p.b. vyššia v Banskobystrickom, Košickom a Prešovskom kraji oproti zvyšku SR, relatívny nárast miery nezamestnanosti oproti februárovej hodnote je v týchto regiónoch podstatne nižší ako na západe SR (pozri posledný stĺpec v Tabuľke B3 a Graf B2).

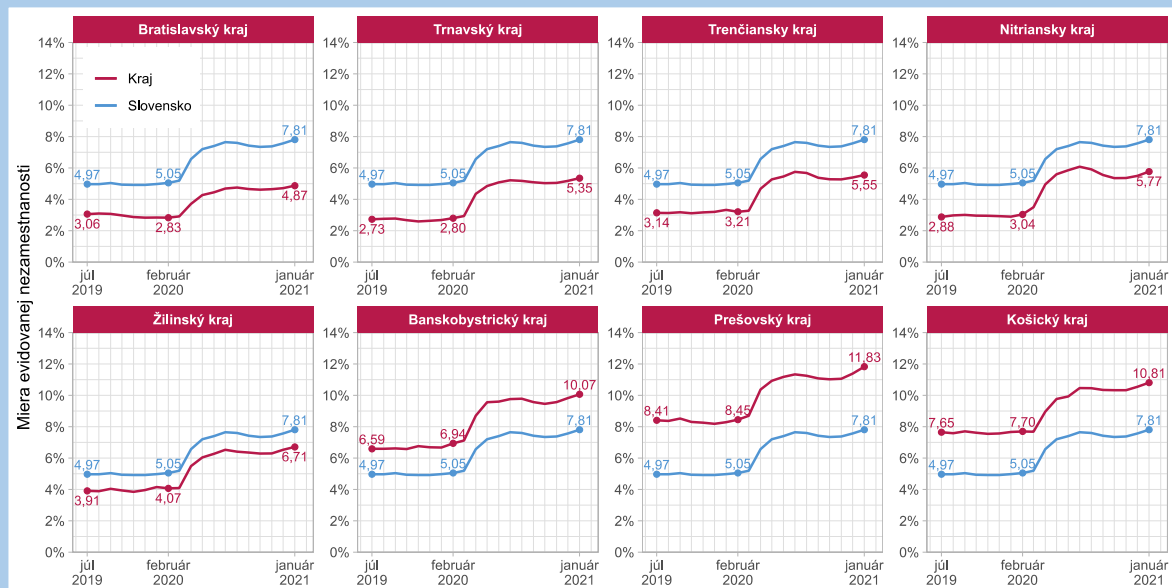
Graf B2 Zmena miery evidovanej nezamestnanosti medzi februárom a januárom 2021

Zdroj: ÚPSVaR a vlastné prepočty

Záver z predchádzajúceho odseku potvrdzuje aj Graf B3. Zároveň však dokumentuje nárast v rozsahu evidovanej nezamestnanosti zaznamenaný v januári 2021 vo všetkých krajoch Slovenska. Dôsledky pandémie na slovenský trh práce sú citelné a výhľad do nasledujúcich týždňov, prípadne mesiacov, nenasvedčuje silnému oživeniu, preto vláda reaguje na zhoršujúcu socioekonomickú situáciu ľudí a od februára bude využívať rozšírený rámec „Prvej pomoci“, ktorý má za cieľ minimalizovať negatívne ekonomické a sociálne dôsledky pandémie až do konca júna 2021.

Graf B3 V januári 2021 vzrástla nezamestnanosť vo všetkých krajoch už druhý mesiac po sebe

Zdroj: ÚPSVaR

Bibliografia

- Baliak, M., Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., & Veselková, M. (2020a). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám (Aktualizácia 4)*. Dostupné na Internete: ISP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/isp_2020_prva_pomoc_update4_final.pdf
- Baliak, M., Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., & Veselková, M. (2020b). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám (Aktualizácia 5)*. Dostupné na Internete: ISP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/10/ISP_2020_Prva_pomoc_update5_final.pdf
- Baliak, M., Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., & Veselková, M. (2020c). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám (Aktualizácia 6)*. Dostupné na Internete: ISP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/11/ISP_2020_Prva_pomoc_update6_FINAL.pdf
- Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., & Veselková, M. (2020a). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám*. Dostupné na Internete: ISP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/08/isp_2020_prva_pomoc_slovensku_final5.pdf
- Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., & Veselková, M. (2020b). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám (Aktualizácia 2)*. Dostupné na Internete: ISP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/08/isp_2020covid_druha_aktualizacia.pdf
- Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., & Veselková, M. (2020c). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám (Aktualizácia 3)*. Dostupné na Internete: SIP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/08/isp_2020_prva_pomoc_august2020_aktual3_final.pdf
- Domonkos, Š., Fašungová, L., Hábel, B., Komadel, J., Veselková, M., & Vojtechová, B. (2020). *Prvá pomoc Slovensku: priebežná správa o sociálnej pomoci pracujúcim a rodinám (Aktualizácia)*. Dostupné na Internete: ISP/MPSVaR: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2020/08/isp_2020_prva_pomoc_slovensku_20200615.pdf
- MPSVR SR. (2020). Z „Prvej pomoci +“ rezort vyplatí viac peňazí väčšiemu počtu žiadateľov, 28. 10. Dostupné na Internete: internetová stránka MPSVR SR: <https://bit.ly/32fm9RII>
- Úrad vlády SR. (2020). *Uznesenie č. 682/2020 a materiál č. 23088/2020*. Dostupné na Internete: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Resolution/18833/1>
- Úrad vlády SR. (2021). *Uznesenie č. 72/2021 a materiál č. UV-2115/2021*. Slovensko. Dostupné na Internete: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25710/1>
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR. (2020). *Oznámenie o možnosti predkladania žiadostí o poskytnutie finančného príspevku v rámci projektu „Prvá pomoc“ (aktualizácia č. 13)*. Dostupné na Internete: https://www.pomahameludom.sk/pp_plus_docs/december/Oznamenie_nov_platnost_od_01102020_ver05.pdf